

Beslut om utökning, nytt syfte och föreskrifter samt skötselplan för Jordtorpsåsen naturreservat i Mörbylånga kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om geografisk utökning av naturreservatet Jordtorpsåsen. Reservatets nya avgränsning framgår av beslutskarta (bilaga 1) och de gränser som slutligen utmärks i fält. Länsstyrelsen beslutar också om nytt syfte, nya skäl och nya föreskrifter för hela naturreservatet. För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet fastställer Länsstyrelsen en ny skötselplan för områdets långsiktiga vård (bilaga 5).

De delar av Länsstyrelsens tidigare reservatsbeslut från 1968-06-21, (dnr IIIR11 22B 68) som avser syfte, skäl och föreskrifter upphör att gälla när detta beslut vinner laga kraft.

Länsstyrelsens beslut från 2006-02-13 (dnr 511-10502-05) om fastställande av skötselplan för naturreservatet Jordtorpsåsen i Kalmar län upphör att gälla när detta beslut vinner laga kraft.

Det här beslutet riktar sig till dig som är fastighetsägare eller har en annan rättighet i området, som till exempel jordbruksarrende, jakträtt eller ledningsrätt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Miljöbalken 7 kapitlet:

4 § (syftet med naturreservatet)

5 § första stycket (skälen för beslutet)

5 § andra stycket (inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden)

5 § tredje stycket (nya skäl och ytterligare inskränkningar)

6 § (förpliktelse att tåla visst intrång)

7§ (upphävande av beslut)

30 § (ordningsföreskrifter)

Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera:

21 § (förvaltare av naturreservat)

22 § (länsstyrelsen får meddela ordningsföreskrifter)

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda, bevara och återställa värdefulla naturmiljöer. Särskilt viktigt att värna om är områdets betade hässlen, lövskogar, kalkgräsmarker, fuktängar, rikkärr och buskrika brynmiljöer. Områdets vackra åsparti, blomrikedom, rika förekomst av gammal hassel och lövträd, död ved samt inslag av många olika trädslag ska bevaras och vårdas.

Reservatet ska också bidra till att hotade, sällsynta och missgynnade arter inom bland annat kärlväxter, marklevande svampar, groddjur, dyngbaggar, bin, fjärilar och vedlevande skalbaggar bevaras och helst öka för att långsiktigt kunna fortleva.

Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

För att tillgodose syftet med naturreservatet behövs:

- Att områdets skyddsvärda naturmiljöer bevaras genom föreskrifter som reglerar jord- och skogsbruk och olika typer av exploatering som tar mark och vatten i anspråk.
- Bete och röjning av uppväxande sly.
- Skötsel av öppna gräsmarker och kärr.
- Restaurering och skötsel av betad skog, hässle och mosaikartad trädklädd betesmark med inslag av öppna gräsmarker och buskrika brynmiljöer.
- Friställning av hassel och lövträd.
- Skapande av varierade flikiga buskskikt i brynmiljöer.

- Åldrande och döende träd med död ved i olika nerbrytningsstadier.
- Åtgärder för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Prioriterade bevarandevärden för naturreservatet Jordtorpsåsen är de mycket höga naturvärdena knutna till betade hässlen, lövskog, kalkgräsmarker, fuktängar och rikkärr. Viktiga strukturer är mångfalden av träd- och buskarter, breda hasselrunnor, olikåldrighet i trädsiktet, död och döende ved, hålträd, samt inte minst gamla träd och hasselbuskar i olika grader av ljusexponering. Vidare är varierade och flikiga buskage, liksom örtrika fältskikt med många värdväxter för pollinerande insekter av mycket stor vikt. Olika salixarter är andra exempel på viktiga födokällor för insektslivet på våren.

Prioriterade bevarandevärden är också den extremt höga artrikedomen med ett mycket stort antal rödlistade och hänsynskrävande arter. Exempel på arter som bör finnas i livskraftiga populationer är art- och habitatdirektivarterna citronfläckad kärrtrollslända och större vattensalamander samt målararter i Naturvårdsverkets olika åtgärdsprogram för hotade arter såsom långbensgroda, djävulssopp, slöjröksvamp, fager vaxskivling, mindre ekbock, rödbent ögonbock, molnfläcksbock, svartfläckig blåvinge, våddnätfjäril, månhornsbagge, korthalsad majbagge och gulfläckig igelkottspinnare. Mosaiken av skuggiga, halvöppna och öppna miljöer är viktig för flera organismgrupper, inte minst de i området högt prioriterade marklevande svamparna, varav många bildar mykorrhiza med hassel.

Skogen i reservatet utgör en värdefull del av Mittlandsskogen, som är ett av norra Europas största sammanhängande lövskogsområde och ett av Sveriges artrikaste landområden.

Skälen för beslutet är också att ge allmänheten tillgång till naturupplevelser och friluftsliv i en vacker och biologiskt rik natur.

För att områdets natur- och friluftsvärden ska bevaras och utvecklas behövs naturvårdande skötsel samt underhåll av friluftsanordningar. För att de höga naturvärdena ska bevaras behövs föreskrifter som reglerar markanvändningen. Länsstyrelsen anser att områdets höga naturvärden tillsammans med friluftsvärden motiverar att området ges ett långsiktigt skydd genom utvidgning och nytt beslut av naturreservatet.

Föreskrifter

För att uppnå syftet med naturreservatet får Länsstyrelsen besluta om föreskrifter. Föreskrifterna är uppdelade i A-, B-, och C-föreskrifter.

- A-föreskrifter förbjuder viss verksamhet och riktar sig till markägare och övriga sakägare, till exempel personer med jordbruksarrende, jakträtt och ledningsrätt.
- B-föreskrifter beskriver vilken skötsel och vilket intrång som markägare och sakägare ska tåla.
- C-föreskrifter är ordningsföreskrifter som riktar sig till både markägare, sakägare och allmänheten.

A. Föreskrifter om inskränkningar i markägares och annans sakägares rätt inom naturreservatet

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. Avverka ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar. Se undantag d), e), f) och i) under rubriken Undantag från föreskrifterna.
2. Bedriva täkt, gräva, spränga, borra, schakta, fylla ut eller annan markberedning.
3. Dämma, dika, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin.
4. Tippa eller anordna upplag.
5. Uppföra eller utöka byggnad, ledning, mast, vindkraftverk eller annan anläggning.
6. Anlägga väg eller parkeringsplats.
7. Uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än djurhållningens behov.
8. Använda bekämpningsmedel, kalka eller tillföra växtnäringsämnen.
9. Plantera, så eller införa växter, djur eller andra organismer.

10. Använda ivermektinbaserade preparat på betesdjur då de uppehåller sig inom reservatet.

11. Ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse.

12. Tillskottsutfodra betesdjur. Se undantag g)

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

13. Rensa diken

14. Uppföra jaktorn

15. Anlägga led eller spång

16. Utfodra vilt.

B. Föreskrifter om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Underhåll och reglering av trafik på parkeringsplatsen samt uppsättning och underhåll av informationstavlor, bord och bänkar, leder, spänger, stängselgenomgångar, stättor, skyltar, dass/wc och eldplatser.
3. Beskrining eller fällning av träd som riskerar säkerheten på frekvent använda stigar, samt kring fasta anläggningar.
4. Naturvårdande skötsel i huvudsak i form av:
 - Åtgärder för att restaurera och sköta betesmark så som stängsling, bete, slåtter, friställning, luckhuggning, utglesning av träd, ringbarkning, röjning och skapande av öppna stråk.
 - Åtgärder för att restaurera och sköta våtmarker och gräsmarker så som stängsling, bete, slåtter, friställning, utglesning av träd, ringbarkning och röjning.

- Åtgärder för att gynna lövträd, buskar i olika grader av solexponering, samt lövträdsföryngring så som friställning, luckhuggning, toppkapning, veteranisering, stängsling, utglesning av träd och röjning.
 - Åtgärder för att gynna och utveckla trädens åldersfördelning samt förekomsten av död och döende ved så som fällning, ringbarkning, toppkapning, veteranisering, hamling och uppläggning av veddepåer.
 - Åtgärder för att gynna ett värdefullt buskskikt så som skapande av brynmiljöer, öppna stråk och gläntor.
 - Åtgärder för att gynna en rik blomning av örter så som bete, slätter, stängsling och röjning.
 - Åtgärder för att stärka våtmarkernas hydrologiska funktionalitet såsom igenläggning av diken med mera.
5. Åtgärder för att gynna arter knutna till reservatets livsmiljöer såsom uppsättning av holkar och skapande av mindre markblottor.
 6. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.
 7. Skyddsåtgärder mot invasiva eller främmande arter.

C. Ordningsföreskrifter

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Skada eller störa däggdjur och fåglar, klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt.
2. Bryta kvistar, föra bort eller skada levande eller döda träd och buskar.
3. Plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar, utöver enstaka exemplar för artbestämning.
4. Gräva eller dra upp kärlväxter.
5. Starta och landa med luftfartyg som till exempel drönare.

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. Samla in insekter eller andra ryggradslösa djur med fällor som är konstruerade för att döda.
7. Sätta upp skylt, tavla, affisch, konstföremål, orienteringskontroll, snitsel, markering eller liknande.

Undantag från föreskrifter

- a) Föreskrifterna under A och C hindrar inte förvaltaren av naturreservatet att göra de åtgärder som är listade under B-föreskrifterna ovan. Undantaget gäller också annan utförare som fått uppdrag från förvaltaren att utföra åtgärderna.
- b) Föreskrifterna under A och C hindrar inte utförandet av åtgärder som någon fått tillstånd till efter prövning av en tillståndspliktig föreskrift. Undantaget gäller enbart föreskrifter som är direkt kopplade till den verksamhet som tillståndet avser.
- c) Föreskrifterna under A och C hindrar inte sjukvården, räddningstjänsten och polisen samt personer på uppdrag av dessa att utföra nödvändiga åtgärder vid insatser.
- d) Utan hinder av föreskrifterna A 1 och C 2 får träd som fallit ned över befintliga vägar, leder, ledningar, stängsel, eller åkermarker tas bort och flyttas tillbaka till lämplig plats i naturreservatet.
- e) Utan hinder av föreskrifterna A 1 och C 2 får träd som inom snar framtid riskerar att falla ned över befintliga vägar, leder, ledningar, stängsel, eller åkermarker beskäras eller tas bort och flyttas tillbaka till lämplig plats i naturreservatet. Innan sådan åtgärd utförs ska godkännande fås av Länsstyrelsens reservatsförvaltare. Grenar som hänger ut över reservatsgränsen får kapas.
- f) Föreskriften A 1 och C 2 hindrar inte fastighetsägare och jordbruksarrendator att röja bort mindre träd och buskar av igenväxningskaraktär i betesmark, stängselgata, längs befintliga brukningsvägar samt i anslutning till åkermark. Undantaget avser bara träd och buskar som har en stamdiameter mindre än 5 cm i brösthöjd. Innan åtgärd ska godkännande fås av Länsstyrelsens reservatsförvaltare.

- g) Föreskriften A 12 gäller inte tillfällig tillskottsutfodring vid speciella tillfällen så som extrem torka, in- och utställning samt vinterbete. Undantaget gäller endast efter godkännande från förvaltaren och om utfodring utanför reservatet inte är praktiskt möjlig.
- h) Föreskrifterna C 1 och C 7 gäller inte jakträttsinnehavare vid jakt.
- i) Föreskrifterna A 1, C 2 och C 7 gäller inte märkning och underhåll av mittlandsleden längs befintlig sträckning.

Upplysningar

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning, bland annat miljöbalkens bestämmelser om strandskydd, artskyddsförordningen, vattenverksamhet, terrängkörningslagen, jaktlagstiftning, och kulturmiljölagen.

Om en åtgärd inte är förbjuden enligt naturreservatets föreskrifter men ändå kan innebära en väsentlig ändring av naturmiljön behöver verksamhetsutövaren anmäla den planerade åtgärden till Länsstyrelsen för samråd enligt 12 kap 6 § MB.

Hundar eller andra husdjur ska alltid hållas under sådan uppsikt att de inte stör djurlivet eller andra besökare i området. Under perioden 1 mars till 20 augusti ska hundar hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Vilda djur och fåglar är under denna period extra känsliga för störning då de har ungar. Det framgår bland annat av Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas om det som sägs där strider mot föreskrifter för naturreservatet.

Eventuellt gagnvirke som ska tas ut ur naturreservatet i samband med naturvårdsåtgärder och som utförs med stöd av föreskrifter, tillfaller fastighetsägaren.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Jordtorpsåsen
NVR ID:	2002681
Län:	Kalmar

Kommun:	Mörbylånga
Församling/socken:	Algutsrum
Natura 2000-område som berörs:	Jordtorpsåsen (SE0330175)
Lägesbeskrivning:	Cirka 800 meter öster om Algutsrum
Naturgeografisk region:	N. Öland
Fastigheter:	Enligt bilaga 3, sakägarförteckning
Ägarkategorier:	Enskilda
Areal:	Cirka 20 hektar, utökad del cirka 8 hektar.
Landareal:	Cirka 20 hektar
Förvaltare av naturreservatet:	Länsstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Jordtorpsåsens mycket höga naturvärden har länge varit kända. Området ingår i Kalmar läns naturvårdsprogram, Natur- och kultur på Öland från 2001. Flera naturvärdesinventeringar såsom inventering av hässlen på Ölands mittland från 1998 och Inventering av jordtorpsåsens vildbifauna från 2013 har utförts genom åren. Vidare har olika internationella forskargrupper under ledning av Honor Prentice vid Lunds Universitet under många år detaljstuderat vegetationshistoria i gräsmarker i Jordtorpsområdet.

1968 skyddades 12 hektar av området som naturreservat. Ärendet med att utöka reservatet inleddes våren 2022 efter att markägarna meddelat sitt intresse av att skydda ytterligare delar av fastigheten Holmetorp 24:2. Inledningsvis fördes markägardialoger i fält i området i maj 2022. Värderingsbyrån syd har på uppdrag av Länsstyrelsen genomfört värdering av fastigheten, varefter Söllscher lantmäterikonsult AB har förhandlat med berörda markägare. Länsstyrelsen har under 2023 träffat uppgörelse om

intrångsersättning med fastighetsägarna och ersättning har betalats ut. Under 2025 har en fastighetsrättslig utredning gjorts av Lantmäteriet.

Remiss

Samråd för naturreservatet Jordtorpsåsen har genomförts med Naturvårdsverket som tillstyrkt förslaget. Havs- och vattenmyndigheten bedömde att samråd med myndigheten inte behövdes. Förslag till beslut och skötselplan har därefter skickats på remiss den 2025-09-22 till Mörbylånga kommun, Skogsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Sveriges Geologiska undersökning (SGU), Transportstyrelsen, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, LRF sydost, Mellersta Götalands jordägarförbund, Algutsrums hembygdsförening, Föreningen SydostEntomologerna, Ölands botaniska förening, Ölands naturskyddsförening, Ölands ornitologiska förening, Friluftsfrämjandet Region Öst, Station Linné Linnéuniversitetet, Svenska jägareförbundet, Region Kalmar län, Tommy Knutsson och Honor Prentice. Kända sakägare förelades 2025-09-16 med stöd av 24 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken att inkomma med yttrande.

Förslag till beslut har även med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (SFS 2010:1932), kungjorts i ortstidningarna Kalmar läns tidning den 2025-09-18, Post och inrikes tidning den 2025-09-19, Ölandsbladet den 2025-09-20 och Barometern OT den 2025-09-20.

Yttranden har inkommit ifrån Skogsstyrelsen, Mörbylånga kommun, Honor Prentice, Region Kalmar län och Mellersta Götalands jordägarförbund. Yttrandena sammanfattas nedan.

Sveriges geologiska undersökning. SGU och Linnéuniversitetet meddelar att de avstår från att yttra sig.

Station Linné meddelar att de inte har något att erinra.

Skogsstyrelsen och Mörbylånga kommun, kommunstyrelsen tillstyrker förslaget.

Region Kalmar län ställer sig positiv till förslaget. De ser positivt på att ta bort onödiga begränsningar av ordningsföreskrifter som de bedömer kommer att göra området mer attraktivt ur ett besöksnäringssperspektiv.

Mellersta Götalands jordägarförbund meddelar att de inte har något att erinra mot utökningen. De skriver dock att de ser det som särskilt viktigt att växande skog inte undantas produktion och att det vid reservatsbildning bör göras överväganden om skogen gör en viktigare insats som ersättare av fossila bränslen eller som skogsråvara som ersätter energikrävande material såsom cement och metaller. Föreningen ser det som föredömligt att regler kan anpassas och att nya beslut kan fattas. De lyfter också vikten av att det långsiktigt finns ekonomiska medel för genomförandet av skötselåtgärderna och föreslår att det till förslaget görs en budget över kostnaden för de förväntade åtgärderna.

Länsstyrelsens kommentar:

Att undanta området från skogsproduktion är en viktig del av bevarandet av naturvärdena. Budget för åtgärderna redovisas inte i skötselplaner. Skötselplanen ska gälla över lång tid och det är viktigt att den beskriver skötselambitioner även om det i dagsläget inte finns medel för att genomföra alla åtgärder på en gång.

Honor Prentice som forskat om gräsmarker i området meddelar att förslaget är mycket bra. I sitt yttrande redogör hon för områdets historik samt evidensbaserade rekommendationer för bevarande och restaurering av betesmarker i Jordtorpsområdet. Fortsatt bete utan gödsling i de uråldriga gräsmarkerna är av hög prioritet. Yngre successionsgräsmarker är också viktiga och får lägre näringshalt om de betas över tid. Det krävs stora insatser för att bli av med täta mattor av slån. Hon meddelar även att man bör vara försiktig med betesfria år och undvika fällindelning. Betesdjur som rör sig över större ytor kan möjliggöra fröspridning av specialistarter från äldre till yngre gräsmarker. Honor Prentice påpekar även om att det vore värdefullt att skydda fler gräsmarker i närområdet. Vidare informerar hon om att den invasiva arten raklosta sprider sig söderifrån men att det inte finns något som kan göras för att hindra spridningen.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen kompletterar texten om bete i skötselplanen, och lägger till att det är gynnsamt för fröspridningen att låta betesdjuren gå över större ytor. Fröspridning som sker med betesdjur är mycket viktig men fällindelning kan också i vissa fall kan vara positivt för att periodvis betesfria eller koncentrera betet till vissa ytor. Skrivningen om betesfria år tas bort.

Kompletteringar

Förutom ovan nämnda kompletteringar har följande kompletteringar gjorts efter remisstiden:

- Undantag i) gällande märkning och underhåll av mittlandsleden, läggs till i beslutet.
- Föreskriften A 12 som innebär förbud mot tillskottsutfodring har ersatt den tidigare föreslagna tillståndspliktiga föreskriften A 15 "tillskottsutfodra betesdjur utöver övergångsutfodring under två veckor vid utsläppet på våren och under två veckor innan installningen på hösten." Följande tillägg av undantag g) har också gjorts: Föreskriften A 12 gäller inte tillfällig tillskottsutfodring vid speciella tillfällen så som extrem torka, in- och utställning samt vinterbete. Undantaget gäller endast efter godkännande från förvaltaren och om utfodring utanför reservatet inte är praktiskt möjlig." Ändringen har godkänts av fastighetsägarna.
- Åtgärder för att gynna förekomsten av död ved så som fällning, ringbarkning, toppkapning, hamling och uppläggning av veddepåer läggs till i skötselplanen under rubriken "2.2 Generella skötselåtgärder". Åtgärderna stod som B-föreskrift i den remitterade versionen.
- Även vissa omdisponeringar, justeringar av tabeller, förtydliganden och språkliga korrigeringar har gjorts.

Motivering till beslutet

Syftet med naturreservatet som anges i beslutet från 1968-06-21, IIIR11 22B 68 är att skydda ett orört och vackert åsparti som utgör ett markant inslag i den öländska landskapsbilden.

I det detta beslut ändras syftet så att det förutom att omfatta ett vackert åsparti också omfattar skydd, vård, bevarande och återställning av områdets värdefulla naturtyper, dess biologiska mångfald inklusive hotade arter samt värde för friluftslivet. Då många av värdena i naturreservatet bäst bevaras genom en aktiv skötsel har den tidigare formuleringen av syftet som innefattar ett "orört" åsparti tagits bort.

Skälen för reservatsbeslutet har skrivits om för att tydligare beskriva områdets prioriterade bevarandevärden.

Föreskrifter i detta beslut har antingen lagts till, tagits bort eller omformulerats för att bättre tillgodose det nya syftet med reservatet. För att stärka skyddet för naturvärden knutna till träd och buskar har det tidigare förbudet mot att *"utan tillstånd från Skogsvårdsstyrelsen upptaga hyggen eller bedriva skogskultur"* ersatts med att ett förbud mot att *"avverka, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar."* För detta intrång har markägaren kompenserats ekonomiskt genom ett intrångsavtal.

Onödiga begränsningar av ordningsföreskrifter har tagits bort. Till exempel har förbud mot att göra upp eld, plocka blommor, på ett störande sätt utnyttja radioapparat samt att tälta utan markägares tillstånd tagits bort för att inte inskränka rätten att nyttja området för friluftsliv mer än nödvändigt. Likaså har förbudet mot att skada eller bortta fasta naturföremål med mera tagits bort då detta redan regleras i 12 kap 2a § Brottsbalken.

Genom detta beslut ändras och preciseras föreskrifterna under B utifrån dagens kunskap om skötselbehov för att uppnå syftet med reservatet och trygga bevarandet av områdets artrikedom och naturtyper. I den nya skötselplanen ges större möjligheter att exempelvis öppna upp den norra delen av lövskogen samt att utföra kompletterande åtgärder som veteranisering, bekämpning av invasiva arter med mera.

Naturmiljöerna i Jordtorpsåsen är viktiga för att skydda arters habitat och bidra till spridning av arter knutna till mosaikartade hässlen, trädklädda betesmarker, lövskog, torrängar, fuktängar, rikkärr och brynmiljöer. Utökningen av naturreservatet, det nya syftet och de nya föreskrifterna bidrar till att naturmiljöerna får en ändamålsenlig skötsel och att natur- och upplevelsevärden långsiktigt bevaras. De synnerliga skälen för ändringarna och upphävandet av tidigare syfte, skäl och föreskrifter i enlighet med 7 kap. 7§ första stycket miljöbalken anses vara uppfyllda.

Bevarandet av området är högt prioriterat i enlighet med den nationella strategin för skydd av skog. Området utmärker sig genom extremt höga naturvärden på beståndsnivå och tillhör länets bästa 10%. Hassellundar är en prioriterad skogstyp och naturreservatet ligger i en värdestrakt för ädellöv och triviallöv, gräsmarker, sandiga marker och inlandsvatten. Att skydda naturmiljöer vid Jordtorpsåsen har därför stor betydelse för den biologiska mångfalden inom flera

olika ekosystem och skyddet bidrar därmed till bättre grön infrastruktur på landskapsnivå.

Nationella och regionala intressen

Området ingår i riksintressen för naturvård, kulturmiljövård, rörligt friluftsliv samt för obruten kust enl. 3 kap 6 § och 4 kap 1-2 § MB. Den del av reservatet som sedan tidigare är skyddat som naturreservat ingår även i Natura 2000 nätverket, Jordtorpsåsen (SE0330175). Området ingår även i Kalmar läns naturvårdsplan, Natur- och kultur på Öland från 2001.

Miljökvalitetsmål

Utökningen av naturreservatet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålet Levande skogar genom att 10 hektar skyddsvärd produktiv skogsmark undantas från skogsproduktion och ges ett långsiktigt skydd. Utökningen av naturreservatet bidrar även till uppfyllande av de regionala delmålen för miljökvalitetsmålen Ett rikt odlingslandskap, myllrande våtmarker samt Ett rikt växt- och djurliv.

Ekosystemtjänster

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet bidrar med flera olika ekosystemtjänster tack vare att områdets biologiska mångfald bevaras i friska och varierande naturmiljöer. En hög biologisk mångfald försäkrar oss tillgång till alla nyttor arterna bidrar med i ekosystemen och som vi är beroende av, såsom vattenrening, minskad övergödning, luftrening, pollinering, nedbrytning och näringsåterförsel, estetiska naturupplevelser och rekreation och hälsa

Länsstyrelsens bedömning

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet är förenligt med miljöbalkens mål i 1 kap 1 §, bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kap miljöbalken samt gällande kommunal översiktsplan.

Konsekvensutredning av påverkan på allemansrätten

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för en konsekvensutredning av de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt

C, eftersom de innebär så begränsade konsekvenser. Detta enligt vad som sägs i 3 och 4 §§ förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Intresseprövning

Naturreservatet utgör ett ur naturvårdssynpunkt mycket värdefullt område som hyser miljöer med en stor mångfald av växt-, svamp- och djurarter. Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att utökningen och det nya beslutet för naturreservatet Jordtorpsåsen inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Länsstyrelsen bedömer att de allmänna intressena gällande områdets höga naturvärden överväger den enskildes rätt till viss markanvändning som kan påverka området negativt.

Föreskrifterna och avgränsningen är anpassade till naturreservatets syften och värden. Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Du kan överklaga beslutet

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 4.

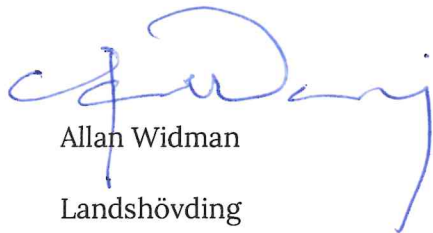
Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Kungörelse

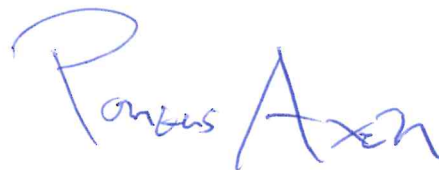
Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar 2025-12-05, Kalmar läns tidning 2025-12-04, Ölandsbladet 2025-12-06 och Barometern OT 2025-12-06. Berörda anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen varit införd i ortstidning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Allan Widman med naturvårdshandläggare Pontus Axén som föredragande.

Allan Widman
Landshövding

Pontus Axén

Pontus Axén

Naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Beslutslista
2. Översiktskarta
3. Sakägarförteckning (endast till sakägare)
4. Överklagandehänvisning regeringen
5. Skötselplan
- 5.1 Skötselplanskarta

Sändlista

Sakägare, se bilaga 3 sakägarförteckning

Övriga

Naturvårdsverket

Havs- och vattenmyndigheten

Skogsstyrelsen

Riksantikvarieämbetet

Sveriges geologiska undersökning

Statens jordbruksverk

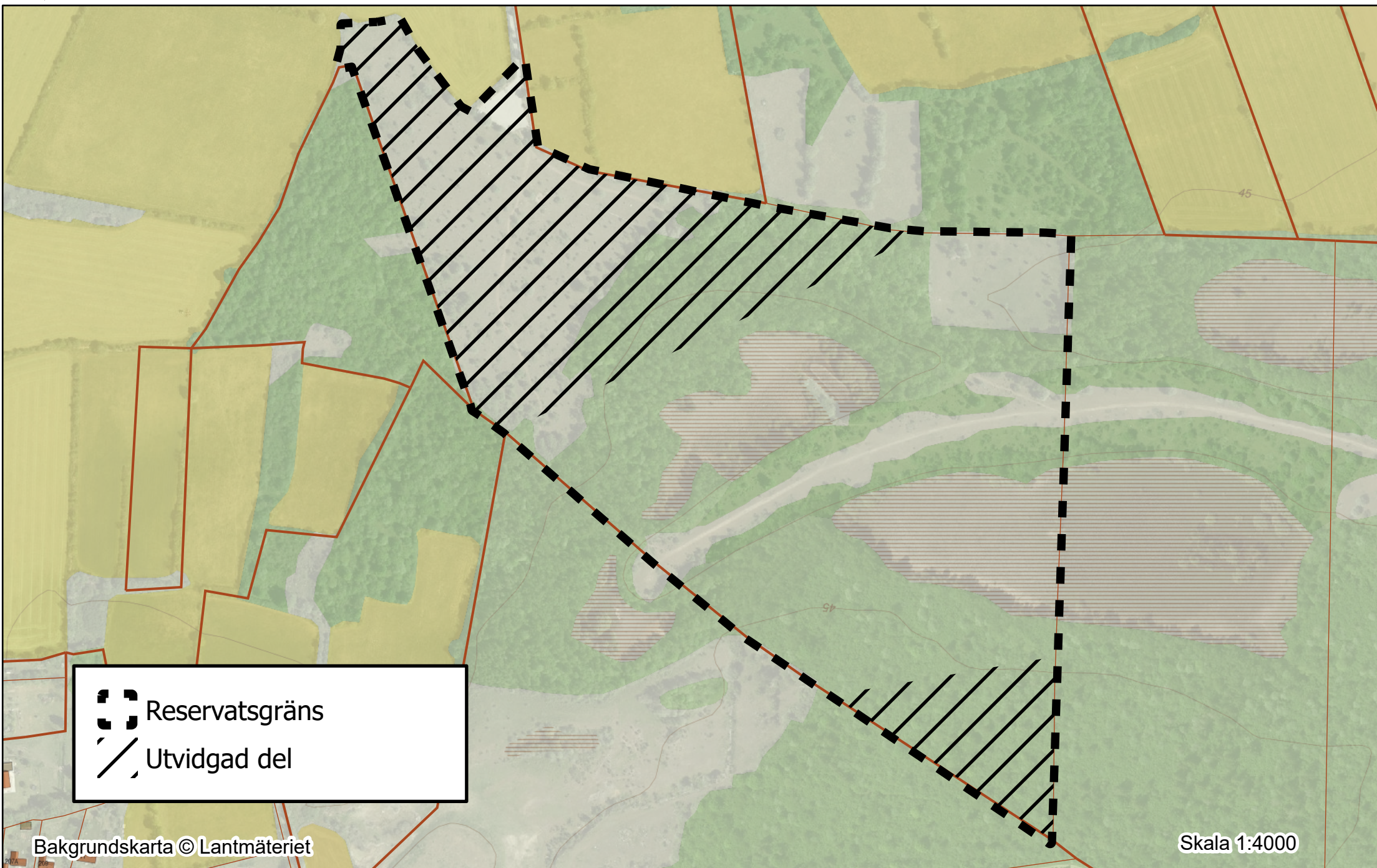
Mörbylånga kommun

Boverket

Lantmäteriet (via naturvårdsregistret)

Beslutskarta Naturreservatet Jordtorpsåsen

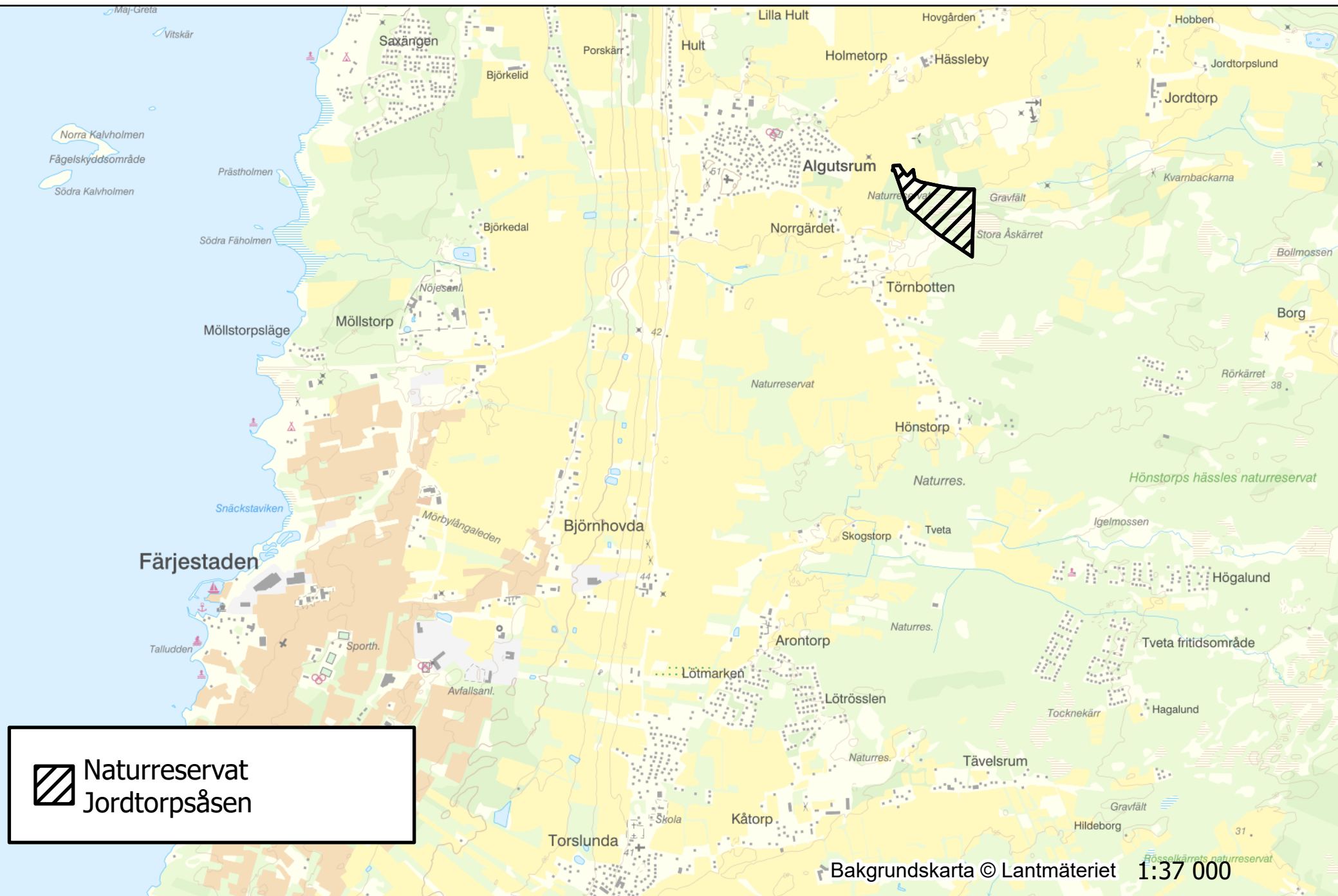

Länsstyrelsen
Kalmar län

Översiktskarta Naturreservat Jordtorpsåsen

Bilaga 2. Översiktskarta
Tillhör Länsstyrelsens ärende dnr
511-2759-2023

Ni kan överklaga beslutet hos regeringen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Kalmar län antingen via e-post; kalmar@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 Kalmar.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 27 december 2025. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, kalmar@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 80 00. Ange diarienummer 2759-2023.